

758

1.1

Rydell

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

73 år, f. i Almundsryd.

Pigg och vakar.

(3482)

Oppt. av C. Engqvist

efter Rydell

i Munnö/ryd.
Kinnwald 10

Anmärkning: Folkminnessamkiv

Div. folkmin-
nydell

(34 sid)

En kvidit av gamla stammar,
Nurtrij och kry i tröls av sina 77 år.
Tich eto lam med sin jeja fjura ast.
Anmars g. så märkvärdig.

(34 sid)

fm

Varfe Sas(natten), Tranan

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2. 2

Ska de springa barfota 3 ggr
baklänges om huset, så stöter de
inte tärna under sommaren.

! Varfe dan lägger man sig vid Sagoljus för att
ha god resa på allting.

Förklaring. a/ Tranan vet mer än vi och b/ fågeln
sätter sig alltid före mörkret.

Lyte 758 Förgöra

Sen slogs vattnet med strömmen.

3
3

En dag, när Louisa gick ner till en
slätt hon och skrek till. Då fick det
göras om.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vi fiskade en gång och Louisa
vitgjade. Vi fick en brak och hon tog him i
ögonen. Han hoppade till och hon skrek till.

Konstance blev likadan, när hon föddes,
tills hon fick ta' i ögonen på en fisk och blev
sinörjd därmed över ögonen.

Rackare Maja botade lyte.

Hon bad en gång om ostmjölke. Men mat-
morm blev sjuk och kunde inte skida mjölken.

Då blev hon sjuk och kunde inte resa sig.

Bondmoran gick dit och skällde. Men Rackare-

maja kunde inte göra hon bra igen.
De kan göra illa, men inte göra bra igen.

Släbbrakalas och Pärplodagelle hade vi,
Men märten firades ej.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Majels finns ännu.

Lyte betades, om man kunde få reda på vad
modern varit ute för när hon var med barnet.

Ett barn hade så i stussen. De kom e' käring
fr. Skåne. Klämta vatten i sin mot strömmen,
innan solen gick upp, tiggades och faständes, taga
med handen på en so eller galt (för resp.

pojke ell. flicka) i sen ta' speter ur en haddelopp
och spånar vid spånedyngan, där man säger: Detta
skulle ligga på en spade och brännas. Detta

skulle göras torsdag, söndag, torsdag ell. söndag, torsdag,
söndag.

Puttotpa Hete

Jul

758

5

en spira på en vagn. Han tog den
ensam och lade den på vagnen, så
att axeln brast.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En gång, när ena starna
orkade, sprände han från dem och drog
vagnen själv.

Jul

Små barn gick omkring
och tillagde julkakor i byarna.

Kakor i julkorgen sjöades i form av
hästar och grisar.

Man gömde julkärl till första värningen.

När de hostat in, hade de kalas.

Innan min tid hade de brasa under jultallen. De eldade med grov vet. De kampade till och från kyrkan. Dit för att slippa stå. Vi hade tåuna med oss för att lysa flera alnar långa, därav gjordes på kyrkbacken en stor hög, som brann.

Puttorpa Here var född i Puttorpa eller Putteto i Hårlunda. Han var en vanlig bonnapojke med ystelig styrka. När i Blekinge var det många karlar, som försökte lyfta

Lucia, Tomas, Jul

758

Appt. C. Luggvirst
Ber Rydell

7 7

Lucia fias ännu. Det har väl hänt
någon gång, smit i tiden, och sen gör de
väl så till minne.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tomasnatten fias för nigen kruisgärning
göras: onalning, spinning, slipning.

Julafton lutpisk och gröt.

Granni på golvet. Förre låg de i halmen.

Ljus brann under matten. för att tomten
skulle se att äta sin gröt. Glan säger ef-
ter det. Var de snälla vid him, drog han
till gräddan; han kunde bara ta' litet i sänder,
men han drog i ett, i ett.

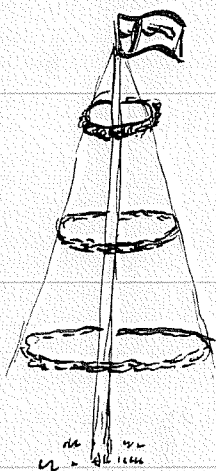
Missomat

Maj

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

8.8

Midsommarsstång hade vi av
alla sorters löv. De sjöng ibland
ett, ibland ett annat, men det
har jag ej lagt på minnet.
Sen sprang de ljugdansen.

De giv och yngre maj för att på
ägg. Visan känner nog en del till när i
trakten. Sen hade de kalas på äggen.
Fick de nyget, sjöng de dåliga visor.

Grona kvistar tror jag ej de hade.

Smilend
Kinnarvall till
Almundepred

1888. C. Kengkvist
Sjöman Rydell
73 år

Visan 1927

Vinter-, sommar natt, ⁷⁵⁸ Veke-räkning

Inäland
Kinnwald
Blumdsen

9. 9

9 sept. 1:a vinternatten,
vid jul 1:a sommarnatten.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Det är sämre att ligga ute 1:a sommarnatten
än 1:a vinternatten." (ordotäv).

13:e veke började 6:e april, men då
började ej sommaren.

Kyrkbyttet, Tvillingestutar 758

1010

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När de byggde kyrkan, revs det ned
om natten, vad som byggdes upp om
fan. Då fick 2 tvillingst. Sra' virke
till kyrkan, och där de stannade byggdes
den.

hal.
minnelse

Rept. av C. Rungqvist

758

11

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kyrkogrävaren hittade en kanna brännvin
i en grav.

Näcken

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

758

12

12

var som en häst.

En bonne tog honom en gång, men det var
förstört i sjön med både bonne och häst.

Han kan förvandla sig till vad han vill.

Anna Stav såg honom som en vit häst.

Småland
Kimmerd
Åmundby

upps
Petter Rydell
- 73 år -

Slakt

758

13.

13

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Det är inte lång tid som de fläkt själva.

Slaktare dricker varmt blod för att bli
tycka och feta.

För att lura barn brukade de skicka
dem te'å låna

Rumröräcka.

Almundsryd, Sm

Rydell, knäkt (73 år)

Träplogat

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

14

hade de när jag var barn (1860-talet)

Skervan.

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

15
15

[Man la' en röd lapp i badrutinet, för att
barnen skulle bli rödbrusta.]

Det fanns 9 sorters skervan.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Botades ju att man tog mis sorters
raddar (av nålar, filar o. s. v.) och la' dem
i vattnet. Barnet drack därav vid ny, middag
och prim (= ombyte).

| De som hade dåligt rykte om sig och så, barnet
på bård skinn, åstadkom skervan.

Stenpassion botar doktore.

En flicka, som var skervan, ska tvätta sig, där
en kungst druckit, en pojke efter eto sto.

[Det är inte lång tid, som det flitt sjätra.]

Småland
Hd. Kinnarvold
En Almundsbygd

M. C. Engkvist

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1616

En ska inte ruska barn, när de
skriker, för då bli de slithökar, så
att inte klärna varar.

Barn - Dop

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17.
17

Vid Dop gummor, guffar samt 2 faddrar.

Barnet var smyckat med blommor och granulät.

— — ska ligga och sova en tid i Dopklän-
ningen för att bli mera snälla.

Vid barnsöl vankades grät.

Män la' en röd lapp i badvattnet, för
att barnen skulle bli rödbrusta.

Toll

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

758

18

18.

För att skydda barnen för trollen,
bands det silverkedjor om halsen på dem.

Underjordisk förbindelse

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

758

1919

De påstår att en ko trillade
i källan här och att hon flöt upp i
gölen $\frac{1}{2}$ km härifrån.

Lin

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 758

20

20

Vid linbrytningen gick de till varandra.
Sen var det kalas och dans hela
natten.

/ Om istapparna var långa på vintern,
blev det långt lin.

Missomarnatten

758

21

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

21

Om man slickar aspelöv
missomarsnatten på baksidan, är
det sött som socker.

Helger Småland
Kinnarald
Almundsbygd

758

C. E. Engqvist
Per as Rydell

22.

22

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mattiasmässe i Flärlunda på höstsidan.

Vis den lades mycken vilt
vis riklig förtäring. Firades alltså på
söndag. Flar urartat.

Tröjemåla söndag i Ryd söndan efter Pingst.

— " — väng ligger intill kyrkan. Där
var det dans även före i tiden.

Såss . småland,
Himmelsteds ht.
Almundsryd sn.

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

23.
23

Korn såddes i 7:e eller 13:e vithē.

Lin på Betadan

Bönor i 7:e vithē

Sista Käfren

758

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

24

24

Vid skörden tog man några strån
till sist, bara lite gramma; en sten lades
ovanpå. Därav blev det bra skörd.

Småland
Kimmeröd
Almundbygd

W. C. Engeström
Ber. Rydell

Göken

758

25

25

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kommer i 10:e vete
börjar gala i 9:e liksom i år.
När han får se nökuvarna far han.

Äl - fisket

758

26

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

26

skulle börja, när alloöven var
stora som musöron. Då skulle ålen
se. Den 1:e ålen de får, är blind. De
bli väl såna under vintern.

Trollhättar

758

27₂₇

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mjölkekor.

Vargar

758

28

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

28

Jag tjänte hos en länsman i
Wäddelsing för en 50 år sen (1875) I sin
ungdom, när han var ute och reste, var
vargarna så fräcka; att de knappt flyttade
sig ur vägen, när han kom.

Kyrk-söndagar

758

29/9

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Påskamåndag gick ungdomen till Årshult
Tröjemåla söndag " " Ryd
Ringstmorron ————— Tingsås

I sista fallet kallades flickorna för
Kristi himmelsfärdsflickor.

Skatt

758

30
30

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

I källan Kättla-kara finns
ett en kittel full med pengar.

Oden

Småland
Kinnarabds lrd
Kinnarabds lrd.

758

uppt. av E. Engqvist.

31 31

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skjuter troll för att bli salig.

Värpe (Rishög)

758

32₃₂

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

I Ålskult satt 3 ell. 4 bönnar
och söp. De hade ont om bröd och så
kom det en pojke in och smusslade till sig
brödsbiten på bordet. Då fick de tag i'hm
och slog ihjäl. Folk kastade en riskvist
över det stället i skogen och det blev
en stor rishög.

Julottan

758

33

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

33

Bönderna stannade alltid här vid
bäcken för i tiden på väg till julottan
och drack brännvin.

Genväder

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

758

34

34

betyder, att sån vintern är,
bli sommaren.